

Cvičenie 14

Tréning pozornosti.

Práca s textom.

Deverbalizácia informácií.

Vypočujte si text, prerozprávajte ho po slovensky

Azylová a prisťahovalecká politika v EÚ

Snahou Európskej únie je vytvoriť spoločný systém imigračnej a azylovej politiky a jednotnú stratégiu ochrany vonkajších hraníc.

Národné programy kontroly imigrácie do členských krajín EÚ existujú už desaťročia, ale až v októbri 1999 boli na summite v Tampere prijaté spoločné iniciatívy na úrovni únie. Členské krajiny sa na ňom rozhodli vytvoriť spoločnú azylovú a imigračnú politiku. Výsledky summitu v Tampere boli publikované po uplynutí tohto programu v máji 2004. O pokračovaní iniciatívy sa rozhodlo na Európskej rade v novembri 2004, jej nová verzia je známa pod názvom „Haagsky program“. Je to päťročný plán vytvorenia priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v EÚ. Oba programy obsahujú plán krokov EÚ v oblasti legálneho i nelegálneho prisťahovalectva.

Nelegálna migrácia

Podľa zdrojov EÚ vstupuje do únie každý rok asi pol milióna nelegálnych imigrantov. Vo februári 2002 prijala Rada ministrov EÚ celkový plán boja s nelegálnym prisťahovalectvom a pašovaním ľudí do EÚ. Obsahoval iniciatívy týkajúce sa vízovej politiky, readmisie a repatriácie, kontroly hraníc a pašovania ľudí.

Azyl

Právo na azyl je garantované Chartou základných práv a slobôd Európskej únie a vytvorenie spoločnej európskej azylovej politiky bolo dohodnuté v Tampere. Cieľom je presunúť azylovú politiku z národnej na európsku úroveň, aby boli minimálne štandardy, kvóty a pod. uniformné v celej EÚ.

Vracanie osôb a ich readmisia

Každý občan nečlenskej krajiny EÚ, ktorý nemá legálne právo na dočasný či trvalý pobyt v únii, sa musí vrátiť do krajiny svojho pôvodu. Diaľ by sa to malo na dobrovoľnom základe, no pre prípady, keď nie je dobrovoľný súhlas dosiahnuteľný, formulovala Komisia v novembri 2002 Akčný program pre návrat. Podáva návrhy na minimálne štandardy nútenej repatriácie v krátkodobom, strednodobom i dlhodobom horizonte.

Komisia rokuje o readmisných dohodách s Marokom, Ruskom, Ukrajinou, Alžírskom, Tureckom, Čínou a Albánskom. Readmisné dohody sú bilaterálnymi zmluvami medzi EÚ a nečlenskou krajinou únie, ich cieľom je uľahčiť vyhostenie nelegálnych imigrantov. Zadávaajú povinnosť nečlenskej krajiny

EÚ opätovne a bez formalít, prijať svojich vlastných občanov a ľudí, ktorí v tej krajine žili alebo z nej prišli. Výmenou za to získajú tieto nečlenské krajiny prostriedky na prijatie navrátených ľudí a ich usídlenie. V súčasnosti sú v platnosti len tri readmisné dohody – so Srí Lankou, Hongkongom a Macao.

Výmena informácií

Spoločná migračná a azylová politika únie si vyžaduje kvalitné a správne informácie. Preto Komisia predložila v Oznámení z mája 2003 Akčný plán zbierania štatistík o azyle a migrácii. Eurostat publikuje pravidelné mesačné správy mapujúce počet príst'ahovalcov a žiadateľov o azyl. Štatistiky majú byť využité ako podklady pre každoročne publikované správy, ktoré poslúžia pri prijímaní politických rozhodnutí. Má sa zlepšiť aj výmena, analýza a šírenie údajov a rozvinúť spolupráca medzi všetkými európskymi a medzinárodnými orgánmi činnými v tejto oblasti.

Eurodac členským krajinám umožňuje porovnávať odtlačky prstov uchádzačov o azyl či zahraničných občanov, ktorí sú nelegálne na jej území a tak skontrolovať, či už nepožiadali o azyl v inej členskej krajine.

Hraničné kontroly

Cieľom Schengenských dohôd je odstránenie hraničných kontrol pre pohyb osôb medzi členskými krajinami EÚ. Dôležitou časťou plánu je posilnenie vonkajších hraníc a Schengenská konvencia, ktorá je už inkorporovaná do práva EÚ, umožňuje cezhraničnú policajnú spoluprácu, výmenu informácií, sledovanie a prenasledovanie aj po prechode cez hranice členskej krajiny.

Okrem toho bol vytvorený Schengenský informačný systém (SIS), ktorý zaznamenáva odmietnutia vstupu pre žiadateľov o azyl, zatykače, informácie o hľadaných osobách i ukradnutých predmetoch. Databáza je rozširovaná, aby mohla obsiahnuť aj ďalšie informácie (napr. biometrické údaje).